

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3582/2019
22.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Томислав Петровић, адвокат из ..., против туженог ППП „ББ“ ДОО ..., чији је пуномоћник Александар Куљак, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3245/17 од 21.06.2019. године, у седници већа одржаној 22.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3245/17 од 21.06.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Великој Плани П1 82/15 од 16.03.2017. године, исправљеној решењем од 15.05.2017. године, ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се поништи као незаконито решење туженог бр. ... од ... године, којом је тужиљи отказан уговор о раду. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужиљи на име накнаде штете због незаконитог престанка радног односа исплати износ од 316.620,00 динара, као еквивалент износа од шест зарада које је тужилца остварила код туженог са припадајућом каматом. Ставом трећим изреке, обавезана је тужилца да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 206.250,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3245/17 од 21.06.2019. године, одбијена је жалба тужиле и потврђена пресуда Основног суда у Великој Плани П1 82/15 од 16.03.2017. године, исправљена решењем истог суда од 15.05.2017. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилца је благовремено преко пуномоћника изјавила ревизију из свих законом дозвољених разлога.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. У поступку пред другостепеним судом није дошло до погрешне ни непотпуне примене било које од одредаба процесног закона које су биле од утицаја на доношење законите пресуде. Другостепени суд је оценио жалбене наводе од значаја и навео разлоге које је узео у обзир по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је била запослена код туженог на неодређено време на радном месту ... са средњом стручном спремом ... у Сектору ..., по уговору о раду од ... године, а њено место рада је било у седишту туженог у ... Због нове организације и процеса рада која је уведена Правилником о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова код туженог од године, тужилци је дата Понуда бр. ... од године да са послодавцем закључи Анекс уговора о раду, ради премештаја на радно место ... у ... туженог у ..., где тужилца станује, уз рок од осам дана од пријема да се изјасни о понуди, као и уз упозорење да ће бити испуњени услови за отказ уговора о раду из члана 179. тачка 7. Закона о раду уколико одбије понуду. У датом року, тужилца је доставила Изјашњење у коме је наведено да не прихвата понуду, из разлога што је била једини извршилац на пословима ..., да није обучена за рад на ... да би обављала послове ..., те да је године расписан интерни конкурс за радно место ... у „...“ ..., на које је могла бити распоређена, па стога сматра да је понуда незаконита. Уговором о пословно техничкој сарадњи од ... године закљученим између туженог и Агенције ВВ d.o.o., послови Сектора туженог за ... пренети су наведеној агенцији, у својству оглашивача. Решењем туженог бр. ... од ... године, тужилци је отказан уговор о раду због одбијања да са послодавцем закључи анекс уговора о раду и радни однос јој је престао ... године. У току поступка је утврђено, да је актом туженог о новој систематизацији радних места, за радно место ... предвиђена средња стручна спрема и познавање рада на рачунару, а тужилца се није пријавила на интерни конкурс од године за пријем у радни однос на радно место ... у „...“ ...

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, правилно је у побијаним нижестепеним пресудама примењено материјално право када је одбијен тужбени захтев за поништај решења о отказу уговора о раду, као и захтев тужилце за накнаду материјалне штете уместо враћања на рад.

Одредбом члана 171. став 1. тач. 1. и 2. Закона о раду, прописано је да послодавац може запосленом да понуди измену уговорених услова рада (анекс уговора) ради премештаја на други одговарајући посао, због потреба процеса и организације рада или ради премештаја у друго место рада код истог послодавца, у складу са чланом 173. овог закона (да је удаљеност од места рада до места у коме се запослени премешта на рад мања од 50 км). Чланом 179. став 1. тачка 7. Закона о раду, прописано је да послодавац запосленом може да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то између осталог, ако запослени одбије да са послодавцем закључи анекс уговора о раду, у смислу чл. 171. ст. 1. тач. 1. до 4. овог закона.

Неосновани су ревизијски наводи да је тужени злоупотребио права послодавца, с обзиром да тужилци није понуђен одговарајући посао, а да је понуда за закључење анекса уговора о раду учињена пре ступања на снагу акта туженог о новој систематизацији радних места и да не садржи конкретне разлоге који оправдавају

премештај тужиље на друго радно место, као и да понуда и отказни акт нису исте садржине.

Супротно ревизијским наводима, правилан је закључак нижестепених судова да је настао отказни разлог из члана 179. став 1. тачка 7. Закона о раду, будући да је тужени понудио тужиљи измену уговорених услова рада, која је образложена увођењем нове организације рада, што се конкретно и остварило доношењем нове систематизације код туженог и укидањем радног места ... на које је тужиља била распоређена, као и преношењем екстерном послодавцу послова из делатности ... у којој је тужиља радила. Тужиљи су понуђени одговарајући послови у погледу врсте, степена стручне спреме, као и места становања у односу на место рада, уз рок од осам дана да се изјасни о понуди, а понуда је учињена у складу са чланом 172. Закона о раду, јер је дата у писаној форми, садржи разлог за измену уговора о раду, рок запосленом за изјашњење, као и правну последицу одбијања понуде. У недостатку послова из области ..., тужиљи је понуђен посао за који је предвиђена средња стручна спрема и познавање рада на рачунару за који испуњава услове и који, по правилној оцени нижестепених судова, представља одговарајући посао у смислу члана 171. став 2. Закона о раду, посебно код чињенице да се није пријавила на конкурс за радно место ... у „...“ центру (пријемом и распоређивањем обављала би сличне послове као пре понуђеног премештаја). Такође, тужиљи је престао радни однос због изричитог одбијања да са послодавцем закључи анекс уговора о раду, у смислу члана 171. став 1. тач. 1. до 4. Закона о раду, па имајући у виду наведени отказни разлог, садржину понуде и изјашњења тужиље (касније и отказног акта), по оцени ревизијског суда тужени није био дужан да конкретизује и правда понуду новом систематизацијом радних места. Општа формулација да се понуда чини због потреба процеса и организације рада, у конкретном случају не представља повреду у процедури давања отказа која је утицала на законитост оспореног решења, јер права тужиље код послодавца нису била повређена.

С обзиром да је тужиљи законито престао радни однос, није било основа за примену института накнаде штете уместо враћања на рад из члана 191. став 4. Закона о раду, због чега је правилно одбијен тужбени захтев за накнаду штете, јер споредно потраживање прати правну судбину главног тужбеног захтева.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић